

אמן ואמן

בגודל מעלת עניית "אמן" ו"אמן. יהא שמיה רבא" וקדושת בית המדרש | חודש תשרי תשפ"ה | גליון ר"ז

וְכָל לֵבב דְּרַי וְכָל רֵאשׁ לְחַלֵּי

בעניני פרנסה, מ'האט נישט די מינימאלע הכנסה פאר די טאג טעגליכע געברויך, אדער גאר טראגט מען אויף די פלייצעס גאר גרויסע חובות, און אזוי ווייטער מיט אלע אנדערע שוועריקייטן און צרות מיט וואס מ'פלאגט זיך און מ'מוטשעט זיך - און מ'קוקט ארויס מיט א בליק פון האפענונג אז א שנת תשפ"ה זאל זיין א יאר פון לעכטיגקייט, א יאר פון ישועות ורפואות פאר יעדן איינעם באשר הוא שם.

אין די יעצטיגע ערב ראש השנה טעג איז מען דאך פארנומען מיט פארשידענע עצות און סגולות זוכה צו זיין צו א גוט געבענטשט יאר, אבער מיר ווילן אייך צייגן א מוראדיגער מדרש וואס שטעלט אראפ א קריסטאל קלארער בילד וואס עס ברענגט צו צרות פאר אידן, און וואס עס קען געטוהן ווערן כדי צו פארמיידן די אלע צרות ביי אידישע קינדער:

שרעקליכע עקאנאמישע שוועריקייטן וואס פלאגט אזויפיל אידן, און דערנאך די פילע האר-אויפטטעלנדע טראגדיעס וואס האבן ליידער פאסירט דורכאויס דעם יאר.

דאס אלעס איז אין צואב צו פולע אנדערע שוועריקייטן וואס אידישע זענען אריבער און ביטערליך געוויינט צום הייליגן באשעפער אויף א ישועה. צי איז עס מיט געזונט - די שפיטעלער זענען ליידער פיל מיט אחינו בני ישראל, פון יונגע אומשולדיגע קינדערלעך שלא טעמו טעם חטא ביז טאטעס, מאמעס זיידעס און באבעס וואס וואלגערן זיך פון יסורים, צי איז עס די הונדערטע פארפעלקער וואס ווארטן געהאלפן צו ווערן בזרע של קיימא, און טייערע טאטעס און מאמעס וואס זייער הארץ צאפלט זיי אז זייערע קינדער זאלן אויסוואקסן ערליך און פרום בדרך ישראל סבא, צי זענען עס די אזויפיל אינגעלייט וואס מוטשענען זיך

שטייענדיג ביים שוועל ארויסצוגיין פון שנת תשפ"ד און אריינשפרייזן צו שנת תשפ"ה קוקט מען דאך אויף צוריק און מ'שרייט אויס "תכלה שנה וקלותיה", אויף אזא יאר ווי שנת תשפ"ד [כאטש דער יאר האט געהאט אין זיך אסאך גאר גוטע חלקים אויך, עס זענען געווען פיל מיט שמחות בלע"ה, מיט גרויסע ישועות ורפואות און ניסים גילויים ביי אידן און מיר דאנקען הקב"ה פאר דעם, אבער דער טבע הדברים איז צו געדענקען און באמערקן די נעגאטיווע און נישט גוטע טיילן].

אנגעהויבן פון דעם שווערן בלוטיגן קריג אין ארץ ישראל וואס האט זיך אנגעהויבן מיט די שוידערליכע פראגראם אום שמחת תורה און גייט נאך אן ביז יעצט קאסטנדיג די לעבנס פון אזויפיל אידישע נפשות, און יושבי אר"י געפינען זיך אין א שווערע סכנה; די פילצאליגע גדולי ישראל וועלכע זענען ליידער אוועקגעריסן געווארן פון אונז דורכאויס דאס יאר, די

אמר רבי ישמעאל כהן גדול שח לי שור הפנים וכו'

ידידי שב בחימי ואגיד לך מה תהא על ישראל, ישבת בחימו ויהי מתסכל בי ובכה והיו הדמעות נופלות מעיני ונפלות על פני, אמרתי לו הדר זו מרום למה תבכה, אמר לי ידידי בא ואנכי אסוף ואודיעך מה נגזר לישראל עם קדושי.

תפסני והכנסני בחדרי חדרים ובגנני גננים. ולאוצרות של פנקסים ופתח והראני כמה צרות כתובות צרות משנות זו מזו. אמרתי לו הללו למי. אמר לי לישראל, אמרתי לו ויכולו לעמוד בהם. אמר למחר בא ואודיעך צרות משנות מאלה למחר הכנסני לחדרי חדרים והראני צרות משנות מהראשונות אשר לחרב ואשר לרעב ואשר לשבי, אמרתי לו הדר זוי ישראל בלבד חסאז? אמר לי בכל יום מתחדשות צרות רבות עליהם מאלה, וכשנכנסים לבתי פנסיות ולבתי מדרשות ועונין אמן, יהא שמיה רבא אין אנו מכניסים אותם לצאת מחדרי חדרים.

האט רבי ישמעאל כהן גדול געזאגט: דער "שר הפנים" האט מיר געזאגט וכו' "מיין פריינד, זעץ זיך אויף מיין שוים און איך וויל דיר פארציילן וואס עס גייט פאסירן מיט אידישע קינדער". איך האב זיך געזעצט אויף זיין שוים און ער האט מיר אנגעקוקט און געוויינט, און זיינע טרערן זענען געפלאסן פון זיינע אויגן און געפאלן אויף מיין פנים. האב איך אים געפרעגט: פארוואס וויינסטו? האט ער מיר געענטפערט: "מיין פריינד קום וועל איך דיר ווייזן וואס עס איז באהאלטן פאר די אידישע קינדער, דער הייליגער פאלק".

האט ער מיר אנגעכאפט און ער האט מיר אריינגעברענגט צו אינעווייניגסטע צימערן און צו גאר באהאלטענע ערטער וואו עס זענען באהאלטן פארשידענע ביכער, ער האט זיי געעפענט און געוויזן ווי עס שטייט פארשידענע שרעקליכע צרות איינס אנדערשט פונעם צווייטן. האב איך אים געפרעגט "פאר וועמען זענען די צרות?" האט ער מיר געענטפערט: "פאר אידישע קינדער", האב איך געפרעגט: "צו וועלן זיי דאס קענען אויסהאלטן?" האט ער מיר געענטפערט: "מארגן קום צוריק וועל איך דיר ווייזן נאך ערגערע צרות". צומארגנס האט ער מיר נאכאמאל אריינגעפירט צו די אינעווייניגסטע צימערן און מיר געוויזן צרות וועלכע זענען נאך ערגער ווי די ערשטע, ווער עס וועט געהרגט ווערן דורך א שווערד, ווער דורך הונגער, און ווער וועט געפירט ווערן אין געפענגעניש. האב איך אים געפרעגט: "מיין לעכטיגקייט, צו דען האבן נאר די אידן געזונדיגט?" האט ער מיר געענטפערט: "יעדן טאג ווערן באנייט פרישע און ערגערע צרות ווי די, אבער ווען זיי גייען אריין אין בתי כנסיות און בתי מדרשות און ענטפערן "אמן, יהא שמיה רבא" ערלויבן מיר נישט אז די צרות זאלן ארויסגיין פון די באהעלטענישן.

[היכלות רבתי]

טייערע לעכטיגע אידן! איינמאל א יאר טוט דאך יעדער מענטש באנייען זיין 'אינשורענס' אים צו פארזיכערן פון א פייער אדער אנדערע שאדן, אצינד איז די צייט צו באנייען דעם בעסטן אינשורענס וואס וועט אייך פארזיכערן ניצול צו ווערן פון אלע צרות אויפן קומענדיגן יאר בעז"ה! מיטן זאגן "אמן יהא שמיה רבא" בכוונה האלט איר צוריק די צרות פון קומען אויף אידישע קינדער! מ'רעדט נישט דא פון קיין גרויסע השגות און שווערע אונטערנעמונגען, איר זענט דאך ממילא אין שול סך הכל לייגט צו אביסעלע קאפ און מחשבה נישט צו פארפאסן קיין איין "אמן" און "אמן יהא שמיה רבא", און זיין געווארנט אין קדושת בית המדרש, און דערמיט וועט איר פארמיידן אלע צרות פון ארויסגיין, און איר פארזיכערט זיך אז זיס לעכטיג געבענטשט יאר מיט אלעם גוטן!